

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic

Volume 11/9 Spring 2016, p. 227-246

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9740>

ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ Received/Geliş: 23.06.2016

✓ Accepted/Kabul: 21.07.2016

✍ Referees/Hakemler: Prof. Dr. Kemal DURUHAN – Prof. Dr. Eyyup COŞKUN

This article was checked by iThenticate.

İLKÖĞRETİM IV. VE V. SINIFLARDA KULLANILAN PERFORMANS GÖREVLERİNİN UYGULANMASINDA KARŞILAŞILAN SORUNLARA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ*

Mehmet DEMİR** - Uğur BAŞBOĞAOĞLU***

ÖZET

Bu araştırmanın amacı performans görevlerinin uygulanması aşamasında karşılaşılan sorunları belirlemek, performans görevlerinin öğrencilerin bilgi ve becerilerine ve motivasyonlarına katkı sağlayıp sağlamadığını ortaya koymak ve performans görevlerinin olumlu ve olumsuz etkilerini öğretmen görüşlerine göre tespit etmektir. Konuyla ilgili sorunları belirlemeyi ve bunlara ilişkin çözümler sunmayı amaçlayan bu araştırma betimsel bir araştırmadır. Veriler genel tarama modeliyle elde edilmiştir. Örneklemin belirlenmesinde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemi kullanılarak 388 IV. ve V. Sınıf öğretmeni örnekleme dâhil edilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından daha önceden geliştirilmiş iki boyutlu ölçek aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Analizde öğretmen görüşlerini ortaya koymak amacıyla sistematik bir yol benimsenmiş ve yüzde, frekans, aritmetik ortalama hesaplanmış ve dağılımın özellikleri ortaya konmuştur. Sonuçlar bilgi ve beceri boyutunda incelendiğinde, performans görevlerinin öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmediği; öğretmenlerin performans görevlerini uygulamak için yeterli bilgiye sahip olmadıklarını ve bu yüzden performans görevlerinin amacına uygun bir şekilde gerçekleşmediği sonucuna ulaşılmıştır. Motivasyon boyutunda ise performans görevlerinin sınıfların kalabalık olmasından dolayı uygulamada zorluk yaşandığı, okullarda performans görevlerini uygulamak için yeterli donanımın olmadığı ancak performans görevlerinin öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını arttırdığını ve kendilerine olan güven duygularını geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Performans görevlerinin verimli bir şekilde uygulanmasını sağlamak için öğretmenlere bilgilendirici

* Bu çalışma “İlköğretim IV. ve V. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Performans Ödevlerinin Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşleri” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Arş. Gör. Dr. Adıyaman Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim, El-mek: mdemir@pitt.edu

*** Yrd. Doç. Dr. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE Bölümü, El-mek: ugurbasbogaoglu@inonu.edu.tr

seminerler verilmeli, okullarda gerekli donanım sağlanarak öğrenciler ve velileri bilinçlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yapılandırmacılık, alternatif değerlendirme, Performans görevi

INVESTIGATION OF TEACHER PERCEPTIONS REGARDING PROBLEMS ENCOUNTERED IN IMPLEMENTATION OF PERFORMANCE TASK USED IN ELEMENTARY 4TH AND 5TH GRADE

ABSTRACT

This study was designed to investigate the problems encountered in implementation of performance task, reveal whether the performance task contributes to students' knowledge and skills, and determine both of positive and negative effects of performance task according to teachers' opinions. The study is descriptive research that aims to identify issues related to subject and provides solutions for them. Data was collected using survey. The stratified sampling method was used to determine the sample. The sampling consists of 388 4th and 5th-grade elementary school teachers. The data was gathered by researcher through a two-dimensional scale previously, and SPSS was used to analyze the data. A systematic method was adopted in order to reveal teachers' opinions for the analysis; percentage, frequency and mean were calculated, and the distribution of data has been presented. The dimension of knowledge and skills indicated that the performance task does not develop students' knowledge and skills; the teachers has not had enough information to apply the task, thus the performance task was not conducted properly according to its purpose. The dimension of motivation showed that the implementation of performance task has been experienced difficulties because of overcrowded classrooms; schools have not had enough documents to implement them. However, the performance task increases students' motivation towards courses and improve students' self-confidence. It should have given informative courses or seminars to teachers to perform efficiently the task, students and parents should be aware by providing necessary equipment in schools.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

Performance task is used to measure students' higher-up cognitive skills. It has been prepared in order to determine to what extent students can use their gained knowledge in everyday life. The task demonstrates that how students solve problems in their life and how they use their knowledge and skills to solve problems. In addition, performance task provides students an opportunity to review their own learning that occurs in its nature. It gives an opportunity to understand the progress of students in teaching process, to determine what students know or don't know. The purpose of the research is to specify teachers' aspects to

Turkish Studies

problems encountered in performance task, to determine whether the performance task contributes to students' knowledge and skills or not, positive and negative effects of performance tasks, and locate the limitations of the performance task according to teachers' perceptions.

Method

The research is a descriptive quantitative study and aim to identify issues related to a subject to provide solutions for them. The study is aim to determine the teachers' perceptions on the problems encountered in the implementation of performance tasks. The data was collected through general screening model. For this purpose, the attitude scale was implemented in primary and elementary schools in the sample in Malatya. The sampling was consisted of 388 and stratified sampling was used for that. The data was analyzed using SPSS. Descriptive statistics, percentage, frequency, arithmetic mean were calculated.

Results, Discussion, and Recommendations

The results indicate that performance tasks are not realized appropriate to the aims which are stated on the circular of Ministry of National Education. When the reasons of this are examined, it is stated that teachers who are the implementers of the program were not informed sufficiently concerning the implementation of performance tasks. It may be arise from that this implementation which is based on constructivism principal was prepared in a very short time and set to work, and such activities like seminars and trainings towards the teachers who are in the implementing position during this process were not given capably. However, it is highly important for the teachers to have information, ability, attitude, and values which are required for the principles of the implementation in order to be able to make innovations on the program. Teachers who have participated the research of Yanpar (1997), Çakan (2004), and Coşkun and others (2009) expressed that they were not informed sufficiently about performance tasks and they need in-service training. This result shows similarities with the findings of research.

The students who prepare performance tasks do not know why they do these task and the advantages that they take from these tasks. Moreover, it is seen that students esteem there is no difference between performance tasks and the other tasks. According to research of Ay and others (2008), it is seen that teachers consider performance tasks as beneficial and important in respect to their contributions to the students. To explain why researches show such differences in this way, it is possible to say that teachers have confusion and vacillation against rapid changes but while they got used to implementations and to have enough information about what is required to do in the course of time opinions differentiate. It is concluded that performance tasks are done easily from the internet without putting any effort. It can be said that the reason of this is that students do not know the aims of performance tasks and they are not taken enough guidance and counselling regarding the tasks. In many researches which were made earlier; namely Belet and Girmen (2007), Meydan and Öztürk (2008), Ay and others (2008), Tüfekçioğlu and Turgut (2008), Coşkun and others (2009), it is emphasized that performance tasks are taken from the internet as ready, students benefit from the internet substantially in the process of preparing tasks,

Turkish Studies

insomuch that they mostly take the tasks from the task sites as exactly the same. In 2009 Ministry of National Education has gave teachers notice of not giving all the tasks from the internet in the direction of pending complaints about this issue. These stated situations decrease the effectiveness of performance tasks. Besides decreasing effectiveness of performance tasks, it may also cause raising consumer individuals rather than productive and creative students because they obtain ready tasks without putting any effort.

It is concluded that performance tasks were prepared without taking into account the interests and needs of the students. According to research of Belet and Girmen (2007), it is concluded that subjects of performance tasks do not show variety, all students in classes are given the same performance tasks, interests and needs of the students are not taken into consideration. It can be said that this conclusion is confirmatory for our research. Despite the fact that necessary equipment to implement performance tasks does not exist, these performance tasks provide benefits with regard to increase interests of the students who are disinterested towards lessons. In constructivism approach, it is emphasized that students should be active not passive in contrast to traditional understanding. According to research of Özden (2005), it is stated that by means of given activities even the students who are not active on lessons started to participate lessons by using their creativeness. Under the light of both Özden' research and obtained findings on our research, it can be considered that performance tasks are realized in the direction of constructivism approach even if partially.

In order to present the problems that occur in the process of the implementation of performance tasks and to carry out these performance tasks as suitable for the purpose, similar researches should be done on different sample groups and suggestions should be presented for the solutions of the problems by making comparisons of these sample groups among each other.

Keywords: Constructivism, alternative assessment, performance task

1. GİRİŞ

Öğrenme alanındaki yapılandırmacı öğrenme kuramına dayalı gelişmeler geleneksel öğrenme, öğretme ve değerlendirme anlayışlarını derinden etkilemiş ve bu anlayışlarda değişmelere neden olmuştur (Fourie ve Van Nierkerk, 2001). Yaklaşımlardaki bu gelişme ve değişmelerin nedenlerinden biri geleneksel yaklaşıma göre öğrenme kavramının anlamı ve kapsamının değişmesidir (Shepard, 2000). Günümüzde öğrenme yaşam boyu öğrenme boyutuyla ele alınmakta ve öğrenme sürecinde öğrencinin kendini yönlendirmesi, öğrendiği bilgiyi farklı durumlarda kullanabilmesi ve uygulayabilmesi istenmektedir. Toplumlar, toplumlarda yer alan çeşitli meslek grupları ve iş dünyası da problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, üretken, girişimci, veri toplayan ve elindeki verileri analiz edebilen ve etkili bir şekilde sunabilen, sözlü ve yazılı iletişim becerilerini kullanabilen, kendini değerlendirebilen bireyler talep etmektedir (Dochy, 2001). Bu talepleri, eğitimdeki gelişmeler kapsamında ele alan uluslararası çeşitli kurumlar (NCTM, 1995) yayınladıkları değerlendirme standartlarında öğrencinin bilgisini ortaya koyan, öğrenmesini destekleyen, performans dayalı çeşitli değerlendirme araçlarının kullanılmasını

önermektedirler. Yapılandırmacı öğrenme kuramı da bu öneriler doğrultusunda hazırlanmış ve dünya genelinde eğitim programlarında uygulanma alanı bulmuştur.

Yapılandırmacı kuramın temelinde bilginin öğrenen tarafından tekrar edilmesi yerine, bilginin yeni durumlara transfer edilmesi ve yapılandırılması önem kazanmaktadır (Yaşar ve Gültekin, 2002). Bu kurama dayalı öğrenmede bireylerin sadece pasif bir dinleyici ve okuyucu olarak yer alması beklenmemektedir. Bu öğrenme kuramına göre öğrenme, bireylerin öğrenme sürecinde aktif olmaları, öne sürülen konular üzerinde tartışmaları, konuya ilişkin fikirlerini savunmaları, konunun gidişatına ilişkim hipotez kurma, mevcut durumu sorgulama ve ortaya konmuş fikirleri paylaşma yoluyla gerçekleşir (Perkins, 1999). Bu bağlamda, ilköğretim programlarının yenilenmesiyle birlikte, öğretme ve öğrenme stratejilerinin öğrenci merkezli bir yapıya dönüştürüldüğü, değerlendirme anlayışında ise geleneksel yaklaşımın yanı sıra alternatif değerlendirme anlayışının da benimsenerek değişime uygun biçimde programlar yapılandırılmıştır. Özellikle yeni öğretim programlarıyla MEB; programlarda geleneksel ölçme değerlendirme anlayışından çok, değerlendirme uygulamalarında öğrenme sürecine dayalı değerlendirme anlayışına dayalı performans ve proje değerlendirme yaklaşımını ve portfolyo gibi alternatif değerlendirme yöntemlerini ön plana çıkarmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005).

Alternatif Değerlendirme “Temelde yalnızca test ve sınavlarda alınan notu amaçlayan geleneksel değerlendirme yöntemlerinin ötesine geçen, ileri düzeyde eğitimsel değerleri hedefleyen tüm değerlendirme yöntem ve teknikleridir” (Lopez-Pastor, Kirk, Lorente-Catalan, MacPhail ve Macdonal, 2013: 67). Bu değerlendirme yöntemleri öğrencilerin öğrenme stratejilerini, yeteneklerini (anlama, düşünme, problem çözme ve görevi tamamlama) ölçtüğünden dolayı alternatif değerlendirme yöntemleri son yirmi yıldır farklı sosyal eğitim çevrelerinde daha çok yaygın hale gelmekte ve benimsenmektedir. Bunun sonucu olarak alternatif değerlendirme yöntemleri farklı disiplinlerin ve disiplinler arası derslerin içeriğini değerlendirmede kullanılmaktadır (Elharrar, 2006). Performans görevi de alternatif değerlendirme yöntemlerinden biri olarak uygulamada yer almaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı 2004 yılında öğretim programlarında yapılandırmacı yaklaşımın dayanarak alternatif değerlendirme yöntemlerinden performans görevlerinin uygulanmasını başlatmıştır.

Performans görevi özel bir becerinin veya standart bir konuda yeterliliğini sergilemek için bir ürün meydana getirmek veya bir görevi yerine getirmek amacıyla yerine getirilmesi gereken görevler dizisidir (Elliott ve Andrew, 2007: 305). Milli Eğitim Bakanlığı 19 Aralık 2006 tarihli ve 012592 sayılı yayınladığı genelgede performans görevi kavramını şöyle tanımlanmaktadır: “Eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psiko-motor alandaki becerilerin aynı anda kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürün ortaya konmasını gerektiren çalışmalardır.”

Performans görevi, öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Performans görevleri “öğrencilerin kazandıkları bilgileri günlük hayatta ne ölçüde kullanabildiklerini belirlemek amacıyla hazırlanan görevlerdir” (Belet ve Girmen, 2007: 2). Öğrencilerin günlük yaşamında karşılaştıkları problemlerin çözümünde nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini ve bu problem çözme sürecinde sahip oldukları bilgi ve becerilerini nasıl kullanacaklarını göstermektedir (MEB, 2006). Ayrıca performans görevleri, öğrencinin kendi doğasında gerçekleşen öğrenmeyi değerlendirme imkânı vermektedir. Gerçek hayattan elde edilen veriler aracılığıyla performans görevleri, öğrencide öğretim süreci içinde meydana gelen ilerlemeyi, öğrencinin neyi bilip neyi bilmediğini belirleme, öğretim sürecinde kendini zayıf hissettiği ve iyi bildiği noktaları anlama fırsatı sunar (Moriarty, 1995).

Literatür incelendiğinde performans görevlerine ilişkin yapılmış çalışmalar yer almaktadır (Demir, 2010; Coşkun, Gelen ve Kan, 2009, Ay, Karadağ ve Çengelci, 2008; Belet ve Girmen,

Turkish Studies

2007; Yücel, 2007). Ancak performans görevlerinin öğrencilerinin bilgi ve becerilerine katkı sağlayıp sağlamadığını ve performans görevlerinin öğrencilerin motivasyonlarına etkisini ortaya koyacak çalışma yer almamaktadır. Bu açıdan bu araştırmanın alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı da performans görevlerine ilişkin karşılaşılan sorunları belirlemeye yönelik öğretmenlerin bakış açıları, performans görevlerinin öğrencilerin bilgi ve becerilerine katkı sağlama adına etken olup olmadığı, performans görevlerinin olumlu ve olumsuz etkilerini, uygulanması aşamasında aksayan yönlerini öğretmen görüşlerine göre tespit etmektir. Bu amaç kapsamında aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır:

1. İlköğretim IV. ve V. sınıf öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen performans görevlerinin bilgi ve beceri boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

2. İlköğretim IV. ve V. sınıf öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen performans görevlerinin motivasyon boyutuna ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Konuyla ilgili sorunları belirlemeyi ve bunlara ilişkin çözümler sunmayı amaçlayan bu araştırma, betimsel nitelikli nicel bir çalışmadır. Araştırmanın verileri genel tarama modeliyle elde edilmiştir. “Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” (Karasar, 2012).

2.1. Evren ve Örneklem

Araştırmada “ilköğretim IV. ve V. sınıf öğrencilerine yönelik performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri”ne başvurulmuştur. Bu amaçla hazırlanan tutum ölçeğinin uygulanması için Malatya ili sınırlarındaki tüm ilköğretim okulları evren olarak belirlenmiştir. Malatya’daki ilköğretim okullarının sayısı 2009–2010 öğretim yılı verilerine göre 554’tür. Evrenin büyük olmasından dolayı örneklem alma yoluna gidilmiştir. Evreni temsil edecek örneklem seçiminde *tabakalı örnekleme* yöntemi kullanılmıştır. Örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde aşağıdaki formül kullanılmıştır.

N evren büyüklüğü

n örneklem büyüklüğü

d hoşgörü düzeyi (.05 ya da .01)

t güven düzeyinin tablo değeri (t : 1.96 veya 2.58)

PQ (.50) (.50) = .25 maksimum örneklem büyüklüğü için örneklem yüzdesi

olmak üzere n sayısını tespit etmek amacıyla Cochran tarafından önerilen ve tabakalı örneklemede örneklem büyüklüğünün hesaplanması için yaygın olarak kullanılan aşağıdaki formül kullanılmıştır. (Balcı, 2006: 95).

$$n = \frac{t^2 \cdot (PQ) / d^2}{1 + (1/N)t^2(PQ) / d^2} = \frac{(1.96)^2(0.25)/(0.05)^2}{1 + (1/1517)(1.96)^2(0.25)/(0.05)^2} \cong 306$$

Araştırmanın örneklem büyüklüğü yukarıda yer alan formül kullanılmıştır. Formüle göre araştırmanın örneklem büyüklüğü 306 olarak belirlenmiştir. Ölçek 415 öğretmene uygulanmış ancak veriler incelendiğinde belli sayıda öğretmenin formu usulüne uygun bir şekilde

doldurulmamasından dolayı eksik doldurulan formlar araştırmaya dâhil edilmemiştir. Bunun sonucunda 388 form değerlendirilmeye alınmıştır.

Katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde, katılımcıların 221 bay (%57) ve 167 bayan (%43), bu katılımcıların 367'si (%94.6) kamu kurumlarında ve 21'si (%5.4) özel okullarda çalışmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 201'i (%51.8) IV. sınıf ve 187'si (%48.2) olduğu belirlenmiştir. Ayrıca il merkezinden araştırmaya dahil edilen öğretmenlerin sayısı 310 ile %80, il merkezi dışından dahil edilen öğretmenlerin sayısı ise 78 ile %20'dir.

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Verilerin toplanmasında Başboğaoğlu ve Demir (2011) tarafından geliştirilen “İlköğretim IV. ve V. sınıflarda uygulanan performans görevlerinde karşılaşılan sorunları belirleme ölçeği” kullanılmıştır. Geliştirilen ölçek bilgi ve beceri boyutu ile motivasyon boyutu şeklinde iki boyutlu olup toplamda 49 maddeye sahiptir. Bu ölçek yoluyla performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunları belirlemek için 388 sınıf öğretmenine uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS paket programı kullanılarak yapılmıştır. İlköğretimde uygulanan performans görevlerine yönelik karşılaşılan sorunlara ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymak amacıyla sistematik bir yol benimsenmiş ve betimsel istatistikler *yüzde, frekans, aritmetik ortalama* hesaplanmış ve dağılımın özellikleri ortaya konmuştur.

3. BULGULAR

Performans görevlerinin etkinliğini belirlemek için yapılan araştırmanın ölçek sorularının bilgi-beceri ve motivasyon boyutlarına ilişkin IV. ve V. sınıf öğretmenlerin bakış açıları ve görüşlerinin neler olduğu analiz edilmiş, tablolaştırılmış ve elde bu veriler ışığında analiz tabloları yorumlanmıştır.

IV. ve V. Sınıf Öğretmenlerinin Performans Görevlerinin Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri

Araştırmanın bu alt boyutunda uygulanan araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin performans görevlerinin bilgi ve beceri boyutuna ilişkin görüşleri yer almaktadır. Öğretmenlere 25 soru yöneltilmiş ve öğretmenlerin bu sorulara verdikleri cevaplara ilişkin frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalar hesaplanarak Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Sınıf Öğretmenlerinin Performans Görevlerinin Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri (Başboğaoğlu ve Demir, 2011).

Maddeler	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kısmen Katılıyor		Katılmıyor		Hiç Katılmıyor		\bar{X}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1 Performans görevleri öğrencilerin bilgi ve becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır.	26	6.7	51	13.1	151	38.9	120	30.9	40	10.3	2.75
2 Performans görevleri öğrencileri, araştırmaya, düşünmeye ve keşfetmeye sevk etmektedir.	17	4.4	67	17.3	127	32.7	135	34.8	42	10.8	2.70
3 Performans görevlerini genelde öğrenci velisi yaptığından, görevler öğrenciye bilgi ve beceri bakımından bir katkı sağlamamaktadır.	69	17.8	121	31.2	146	37.6	43	11.1	9	2.3	3.51
4 Görevlerle öğrenilen bilgiler öğrenci davranışlarına dönüşmektedir.	15	3.9	91	23.5	138	35.6	107	27.6	37	9.5	3.15
5 Performans görevleriyle istenen amaca ulaşılamamaktadır.	60	15.5	124	32.5	118	30.4	76	19.6	10	2.6	3.38
6 Programın uygulayıcısı ve öğrencilerin rehberi olan öğretmenler, uygulanan yeni sistem hakkında ve Performans görevleri hakkında mutlaka bilgilendirilmelidir.	147	37.9	174	44.8	42	10.8	22	5.7	3	0.8	4.13
7 Veliler maddi yük getiren görevlerin verilmesini istememektedir.	149	38.4	147	37.9	57	14.7	31	8.0	4	1.0	4.05
8 El becerilerine dayalı verilen performans görevleri, öğrencilerin el becerilerini geliştirmektedir.	51	13.1	198	51.0	100	25.8	29	7.5	10	2.6	3.65
9 Öğrenciler Performans görevlerini amacına uygun yapmamaktadırlar.	51	13.1	132	34.0	157	40.5	46	11.9	2	0.5	3.47
10 Öğretmenler performans değerlendirme ve performans ölçekleri hazırlama konusunda mutlaka hizmet içi eğitimden geçirilmelidirler.	137	35.3	118	30.4	78	20.1	43	11.1	12	3.1	3.84

Turkish Studies

11	Veliler, hazırlanan performans görevlerinin sırf iş olsun diye yaptırıldığını düşünmektedir.	96	24.7	129	33.2	84	21.6	72	18.6	7	1.8	3.61
12	Veliler performans görevlerinin yapılış amacını bilmemekte dirler.	117	30.2	157	40.5	84	21.6	29	7.5	1	0.3	3.93
13	Görevler öğrencilerin araştırma yapma, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma kabiliyetlerini geliştirmektedir.	32	8.2	129	33.2	129	33.2	69	17.8	29	7.5	2.83
14	Öğrencilere hazırlatılan performans görevleri sınıfta sergilenerek, diğer öğrencilerin eleştirileri kayda alınmalıdır.	75	19.3	205	52.8	79	20.4	22	5.7	7	1.8	3.82
15	Araştırma ve el becerisine dayalı olarak verilen tüm görevler öğretmen gözetiminde yapılırsa asıl amacına ulaşır.	110	28.4	162	41.8	85	21.9	23	5.9	8	2.1	3.88
16	Öğretmenler performans görevlerinin değerlendirilmesinde kendilerinin hazırladıkları ölçekleri kullanmaktadırlar.	40	10.3	57	14.7	89	22.9	164	42.3	38	9.8	2.73
17	Performans görevleriyle ilgili öğretmen kılavuz kitaplarında ve öğrenci kitaplarında yeterli örnek bulunmamaktadır.	64	16.5	140	36.1	121	31.2	57	14.7	6	1.5	3.51
18	Öğretmenler, performans görevlerini yasal zorunluluktan dolayı vermektedirler.	112	28.9	134	34.5	79	20.4	57	14.7	6	1.5	3.74
19	Ders kitaplarındaki konular ile öğrenciye verilen performans görevleri uyuşmamaktadır.	21	5.4	68	17.5	125	32.2	147	37.9	27	7.0	2.77
20	Ders kitaplarında ve öğretmen kılavuzlarında yeterli örneği bulamayan öğretmenler internetten indirdikleri performans görevlerini vermektedirler.	76	19.6	152	39.2	114	29.4	39	10.1	7	1.8	3.65
21	Öğretmenler Performans Ölçeklerini Kendileri geliştirme yerine, önceden bakanlık tarafından hazırlanmış ölçekleri kullanmaktadırlar.	59	15.2	124	32.0	138	35.6	57	14.7	10	2.6	3.43

Turkish Studies

22	Öğrenci velilerinin ekonomik ve internete sahip olma imkânlarının kısıtlı olması öğrenci yakınlarının şikâyetlerine neden olmaktadır.	73	18.8	173	44.6	98	25.3	44	11.3	-	-	3.71
23	Öğretmenlere Milli Eğitim Bakanlığı tarafından performans görevleriyle ilgili yeterli bilgi verilmemiştir.	84	21.6	152	39.2	83	21.4	64	16.5	5	1.3	3.63
24	Öğretmenler Performans Görevlerini Değerlendirme konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler.	43	11.1	111	28.6	118	30.4	101	26.0	15	3.9	3.17
25	Genelde performans görevlerini gereksiz görüyorum.	70	18.0	99	25.5	87	22.4	106	27.3	26	6.7	3.21
GENEL ARİTMETİK ORTALAMA (\bar{X})											3.45	

Tablo 1 incelendiğinde, *Performans görevleri öğrencilerin bilgi ve becerilerinin gelişmesini sağlamaktadır* ifadesine öğretmenlerin %41.2'si bu görüşe katılmadıklarını; % 38.9 bu görüşe kısmen katılmaktadırlar. $\bar{X} = 2.75$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. Tabloda *performans görevlerini genelde öğrenci velisi yaptığından, görevler öğrenciye bilgi ve beceri bakımından bir katkı sağlamamaktadır* ifadesine % 76.6 sı bu görüşe katılmışlardır. $\bar{X} = 3.51$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

Performans görevleri öğrencileri, araştırmaya, düşünmeye ve keşfetmeye sevk etmektedir ifadesine öğretmenlerin % 45.6 katılmadıklarını, % 32.7 kısmen katıldıklarını, %21.7 ise bu görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.70$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. *Görevlerle öğrenilen bilgiler öğrenci davranışlarına dönüşmektedir* ifadesine ise de öğretmenlerin % 37.1'i katılmıyorum, % 35.6'sı kısmen katıldıklarını, % 27.4'ü katılıyorum şeklinde fikir beyan etmişlerdir. $\bar{X} = 3.15$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. *Performans görevleriyle istenen amaca ulaşamamaktadır ve öğrenciler performans görevlerini amacına uygun yapmamaktadırlar* ifadelerine ilişkin, öğretmenlerin % 48'i bu görüşleri desteklemişlerdir. $\bar{X} = 3.42$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

Tabloda yer alan 6, 10 ve 23. İfadelere ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin ortalamalarının "katılıyorum" düzeyinde ortaya çıktığı görülmektedir. *Veliler maddi yük getiren görevlerin verilmesini istememektedir ile öğrenci velilerinin ekonomik ve internete sahip olma imkânlarının kısıtlı olması öğrenci yakınlarının şikâyetlerine neden olmaktadır* ifadelerine ilişkin öğretmenlerin % 70'i bu görüşleri desteklemektedir. Öğretmenlerin görüşlerinin ortalamaları alındığında $\bar{X} = 3.88$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. Tabloda yer alan *el becerilerine dayalı verilen performans görevleri, öğrencilerin el becerilerini geliştirmektedir* ifadesine öğretmenlerin % 64.1'i katılıyorum, % 25.8'i kısmen katılıyorum, % 10.1' ise katılmıyorum şeklinde belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.65$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

Veliler, hazırlanan performans görevlerinin surf iş olsun diye yaptırıldığını düşünmektedir ile *veliler performans görevlerinin yapılış amacını bilmemektedirler* ifadelerine ilişkin

Turkish Studies

öğretmenlerin % 64.8'i bu görüşleri desteklemektedirler. Öğretmenlerin görüşlerinin ortalamaları alındığında aritmetik ortalama $\bar{X} = 3.77$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. 13. madde görevler *öğrencilerin araştırma yapma, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma kabiliyetlerini geliştirmektedir* şeklindedir. Bu görüşü destekleyen görüşler toplamı % 41.4 ve kısmen destekleyenler % 33,2 ve ortalama $\bar{X} = 2.83$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. 14. madde *öğrencilere hazırlatılan görevleri sınıfta sergilenerek, diğer öğrencilerin eleştirileri kayda alınmalıdır* ifadesini % 71,1'i bu görüşü desteklemektedir. $\bar{X} = 3.82$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. 15. Madde ise *araştırma ve el becerisine dayalı olarak verilen tüm görevler öğretmen gözetiminde yapılırsa asıl amacına ulaşır* ifadesine öğretmenlerin %70.2'si katıldıklarını, %21.9 kısmen destekledikleri, %8'de bu görüşü desteklemedikleri görülmektedir. $\bar{X} = 3.88$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir

Tablo 1 incelendiğinde *öğretmenler performans görevlerinin değerlendirilmesinde kendilerinin hazırladıkları ölçekleri kullanmaktadırlar* ifadesini öğretmenlerin %75'i bu görüşü desteklemedikleri; *öğretmenler performans görevlerini değerlendirme konusunda yeterli bilgiye sahip değildirler* ifadesini öğretmenlerin %70.1'i bu görüşü destekledikleri; *öğretmenler performans ölçeklerini kendileri geliştirme yerine, önceden bakanlık tarafından hazırlanmış ölçekleri kullanmaktadırlar* ifadesini öğretmenlerin %77.8'i bu görüşü destekledikleri görülmüştür. $\bar{X} = 3.71$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. Bunların yanı sıra *ders kitaplarındaki konular ile öğrenciye verilen performans görevleri uyuşmamaktadır* ifadesine öğretmenlerin %22.9'u bu görüşe katıldıklarını, %32.2'si bu görüşe kısmen katıldıklarını ve %44.9'u ise bu görüşe katılmadıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.77$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir.

Veriler incelendiğinde *performans görevleriyle ilgili öğretmen kılavuz kitaplarında ve öğrenci kitaplarında yeterli örnek bulunmaktadır* ifadesine öğretmenlerin % 83.8'i bu görüşü destekledikleri görülmüştür. $\bar{X} = 3.51$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. Bu doğrultuda öğretmenlere yöneltilen *ders kitaplarında ve öğretmen kılavuzlarında yeterli örneği bulamayan öğretmenler internetten indirdikleri performans görevlerini vermektedirler* ifadesine % 88.1'i katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.65$ 'dir. Son maddede yer alan *genelde performans görevlerini gereksiz görüyorum ile öğretmenler performans görevlerini yasal zorunluluktan dolayı vermektedirler* ifadelerine öğretmenlerin % 53.5'i bu görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. Aritmetik ortalamaları ise $\bar{X} = 3.47$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

IV. ve V. Sınıf Öğretmenlerinin Performans Görevlerinin Motivasyon Boyutuna İlişkin Görüşleri

Araştırmanın bu alt boyutunda sınıf öğretmenlerinin performans görevlerinin bilgi ve beceri boyutuna ilişkin görüşleri yer almaktadır. Öğretmenlere 24 soru yöneltilmiş ve öğretmenlerin bu sorulara verdikleri cevaplara ilişkin frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalar hesaplanarak Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Performans Görevlerinin Motivasyon Boyutuna İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı (Başboğaoğlu ve Demir, 2011).

Maddeler	Tamamen Katılıyor		Katılıyor		Kısmen Katılıyor		Katılmıyor		Hiç Katılmıyor		\bar{X}
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1 Performans görevleri öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını azaltmaktadır.	13	3.4	67	17.3	99	25.5	179	46.1	30	7.7	2.62
2 Öğrenciler performans görevlerinin kendilerine sağladığı katkıların farkındadırlar.	10	2.6	78	20.1	132	34.0	117	30.2	51	13.1	3.31
3 Görevler, bir şeyler başarmış olma duygusunu yaşattığından kendine güven duygusunu geliştirmektedir.	32	8.2	146	37.6	118	30.4	65	16.8	27	7.0	2.77
4 Verilen performans görevlerini hazırlayamayan öğrenciler görevlerini velilerine yaptırduklarından kendilerine olan özgüvenlerini yitirmektedirler.	58	14.9	110	28.4	135	34.8	76	19.6	9	2.3	3.34
5 Hazırlanan performans görevleri emek harcanmadan internetten hazır konma şeklinde yapılmaktadır.	76	19.6	133	34.3	127	32.7	48	12.4	4	1.0	3.59
6 Performans görevi okul ile ev, ayrıca öğretmen ile veli arasında bir köprü vazifesi görmektedir.	21	5.4	129	33.2	124	32.0	92	23.7	22	5.7	3.09
7 Performans görevleri, öğrencinin zamanı planlayarak kullanma alışkanlığını ve sorumluluk duygusunu geliştirmektedir.	26	6.7	121	31.2	167	43.0	62	16.0	12	3.1	3.22
8 Hazırlanacak görevlerden yüksek not alacağını düşünen öğrenciler, ders çalışmaktan soğumaktadır.	29	7.5	96	24.7	110	28.4	141	36.3	12	3.1	2.97
9 Öğrenciler performans görevlerini not yükseltmek için bir araç olarak görmektedirler.	71	18.3	178	45.9	95	24.5	41	10.6	3	0.8	3.70
10 Öğrenciler performans görevleri için fazla zaman ayırdıklarından dolayı ders dışı sosyal ve eğitimsel etkinliklere	13	3.4	80	20.6	122	31.4	156	40.2	17	4.4	2.78

Turkish Studies

	katılamamaktadırlar.											
11	Performans görevi hazırlayacağım bahanesiyle internet salonlarına oyun oynamak veya eğitim dışı bir faaliyeti gerçekleştirmek amacıyla giden öğrenciler de vardır.	78	20.1	191	49.2	90	23.2	28	7.2	1	0.3	3.82
12	Görevleri internetten hazırlama kolaylığı öğrencileri kütüphanelerden ve kitaplardan uzaklaştırmaktadır.	132	34.0	170	43.8	59	15.2	24	6.2	3	0.8	4.04
13	Performans görevlerini hazırlayan öğrenciler, görevleri neden yaptığını ve bu görevlerin kendilerine sağlayacağı yararları bilmemektedir.	69	17.8	108	27.8	134	34.5	75	19.3	2	0.5	3.43
14	Kitaplardan ve kütüphaneden istenilen görevler, öğrencinin kitaplara ve kütüphanelere karşı ilgisini arttırmaktadır.	59	15.2	191	49.2	84	21.6	43	11.1	11	2.8	3.63
15	Bilgi kaynağı olarak sadece internete yönlendirilen öğrenciler, bilgisayar başında fazla vakit harcadığından kitap okumaya, günlük hayatına zaman ayıramamaktadır.	85	21.9	150	38.7	111	28.6	36	9.3	6	1.5	3.70
16	Sınıfların kalabalık olması, öğretmenin performans görevi konusunda öğrenciyi yönlendirmesini ve görevleri gereği gibi incelemesine imkân vermemektedir.	153	39.4	139	35.8	71	18.3	23	5.9	2	0.5	4.08
17	Öğretmenler, bazen görevlerin hazırlanışını dikkate almadan geliş-güzel not vermektedir.	40	10.3	120	30.9	100	25.8	97	25.0	31	8.0	3.11
18	Performans görevleriyle eğitim öğretim faaliyetleri okul dışındaki ortamlarda da devam etmelidir.	48	12.4	167	43.0	117	30.2	45	11.6	11	2.8	3.51
19	İnternetten istenen performans görevleri, öğrencinin denetlenemeyen internet salonlarına ve internete bağımlılığına neden olmaktadır.	88	22.7	166	42.8	102	26.3	31	8.0	1	0.3	3.80

20	Öğretmenler ve öğrenciler, performans görevi konusunda bilgiden çok şekle ve dış görünüşe önem vermektedirler.	66	17.0	114	29.4	121	31.2	74	19.1	13	3.4	3.38
21	Performans görevleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hazırlanmaktadır.	34	8.8	108	27.8	113	29.1	89	22.9	44	11.3	3.00
22	Performans görevlerinin yapılmasına ilişkin gerekli donanım okullarda bulunmamaktadır.	69	17.8	149	38.4	127	32.7	40	10.3	3	0.8	3.62
23	Derse ilgisiz öğrencilerin derslere ilgilerinin sağlanması açısından bu performans görevleri yarar sağlamaktadır.	21	5.4	77	19.8	142	36.6	122	31.4	26	6.7	3.14
24	Performans görevleri değerlendirilirken sevilen, çalışkan ve görev kapağını güzel hazırlayan öğrencilere daha yüksek not verilmektedir.	53	13.7	128	33.0	78	20.1	102	26.3	27	7.0	3.20
GENEL ARİTMETİK ORTALAMA(\bar{X})												3.37

Tablo 2'ye göre *performans görevleri öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını azaltmaktadır* ifadesine öğretmenlerin % 53.8'i bu görüşe katılmadıklarını, % 25.5'i bu görüşe kısmen katıldıklarını, %20.7'si katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.62$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. Bir başka maddede yer alan *öğrenciler performans görevlerinin kendilerine sağladığı katkıların farkındadırlar* ifadesine öğretmenlerin % 66'sı katılmadıklarını; *performans görevlerini hazırlayan öğrenciler, görevleri neden yaptığını ve bu görevlerin kendilerine sağlayacağı yararları bilmemektedirler* ifadesine ise öğretmenlerin % 76'sı katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.43$ 'tür. Bu değer katılıyorum düzeyindedir.

Tablo 2'ye göre, 3. ve 4. maddeler performans görevlerinin özgüven oluşturduğu ve görevlerin özgüven kaybına neden olduğu ile ilgilidir. Her iki maddeye ilişkin öğretmen görüşlerinin ortalamalarının $\bar{X} = 3.05$ yani "kısmen katılıyorum" şeklinde ortaya çıktığı görülmektedir. 5. Maddede yer alan *hazırlanan performans görevleri emek harcanmadan internette hazıra konma şeklinde yapılmaktadır* ifadesine öğretmenlerin % 53.9 katıldıklarını, % 32.7 ise kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.05$ 'tir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. Bir başka maddesinde *hazırlanacak görevlerden yüksek not alacağını düşünen öğrenciler, ders çalışmaktan soğumaktadır* ifadesine öğretmenlerin % 39.4 katılmadıklarını, %28 ise kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.97$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. Yine Tablo 2'de bu maddeyle ilgili *öğrenciler performans görevlerini not yükseltmek için bir araç olarak görmekteyiz* ifadesine ise öğretmenlerin %64.2'si bu görüşü desteklediklerinin belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.70$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

Tabloda yer alan *öğrenciler performans görevleri için fazla zaman ayırdıklarından dolayı ders dışı sosyal ve eğitimsel etkinliklere katılamamaktadırlar* şeklindeki ifadeye öğretmenlerin

Turkish Studies

%44.6'sı bu görüşe katılmadıklarını, %32.4'ü ise kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.78$ 'dir. Bu değer "kısmen katılıyorum" şeklindedir. 11. madde *performans görevi hazırlayacağım bahanesiyle internet salonlarına oyun oynamak veya eğitim dışı bir faaliyeti gerçekleştirmek amacıyla giden öğrenciler de vardır* ile 19.maddede yer alan *internetten istenen performans görevleri, öğrencinin denetlenemeyen internet salonlarına ve internete bağımlılığına neden olmaktadır* şeklindeki ifadelerle ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin ortalamaların %65.5'i bu görüşleri desteklediklerini, değer olarak $\bar{X} = 3.81$ yani "katılıyorum" düzeyinde ortaya çıktığı görülmektedir.

Tabloya bakıldığında görevleri *internetten hazırlama kolaylığı öğrencileri kütüphanelerden ve kitaplardan uzaklaştırmaktadır* ile *kitaplardan ve kütüphanelerden istenilen görevler, öğrencinin kitaplara ve kütüphanelere karşı ilgisini arttırmaktadır* ifadelerle ilişkin öğretmenlerin %71.1'i destekledikleri ve öğretmen görüşlerinin ortalamalarının $\bar{X} = 3.84$ yani "katılıyorum" düzeyinde ortaya çıktığı görülmektedir. 15. maddede *Bilgi kaynağı olarak sadece internete yönlendirilen öğrenciler, bilgisayar başında fazla vakit harcadığından kitap okumaya, günlük hayatına zaman ayıramamaktadır* ifadesine öğretmenlerin %60.6'sı bu görüşü destekledikleri, %28.6'sı kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.70$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. 16.maddede *Sınıfların kalabalık olması, öğretmenin performans görevi konusunda öğrenciyi yönlendirmesini ve görevleri gereği gibi incelemesine imkân vermemektedir* ifadesine ilişkin öğretmenlerin %93'ü görüşe katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 4.08$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir.

Öğretmenler, bazen görevlerin hazırlanışını dikkate almadan gelişi-güzel not vermektedir, öğretmenler, performans görevi konusunda bilgiden çok şekle ve dış görünüme önem vermektedir ile *performans görevleri değerlendirilirken sevilen, çalışkan ve görev kapağını güzel hazırlayan öğrencilere daha yüksek not verilmektedir* ifadelerle ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin ortalamalarının $\bar{X} = 3.30$ 'dur yani "kısmen katılıyorum" düzeyindedir. Ancak bu maddelere ilişkin katılıyorum düzeyinde görüş bildirenlerin oranın az olduğu söylenemez. (%41.2, %46.4, %46.7). *Performans görevleriyle eğitim öğretim faaliyetleri okul dışındaki ortamlarda da devam etmelidir* şeklindeki ifadeye ilişkin öğretmenlerin %55.4'ü katıldıklarını, %30.2'si kısmen katıldıklarını ve %13.8'i bu görüşe katılmadıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.51$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. *Performans görevleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hazırlanmaktadır* ifadesine ise öğretmenlerin %34.2 oranında desteklemediklerini belirtmişlerdir. Karşıt görüş bildirenlerin oranı ise yani destekleyenlerin ki %36.6'dır. Öğretmenlerin %29.1'i kısmen katılıyorum yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo incelendiğinde *Performans görevlerinin yapılmasına ilişkin gerekli donanım okullarda bulunmamaktadır* şeklindeki ifadeye öğretmenlerin %56.2'si katıldıklarını, %32.7'si ise bu görüşe kısmen katıldıklarını belirtmişlerdir. $\bar{X} = 3.62$ 'dir. Bu değer "katılıyorum" düzeyindedir. *Derse ilgisiz öğrencilerin derslere ilgilerinin sağlanması açısından bu performans görevleri yarar sağlamaktadır* ifadesine de öğretmenlerin %61.8'i bu görüşü desteklediklerini belirtmişlerdir.

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgular, Performans görevlerinin genelde öğrenci velileri tarafından yapıldığı için performans görevlerinin öğrencilerin bilgi ve becerilerinin gelişmesini sağlamadığını ortaya koymuştur. Belet ve Girmen (2007) araştırmalarında, öğrencilerin literatürde yer alan performans görevlerinde değişiklik yapmadan kendi performans görevlerinin içeriğini oluşturdukları ve bunların bir kısmını ise kendi emekleri olmadan bir başkasına yaptıkları

Turkish Studies

bulgusuna ulaşmışlardır. Coşkun ve diğerleri (2009) de öğretmenlerin tamamı, performans görevlerini yaparken öğrencilerin başkalarından yardım aldıklarını belirtmektedirler. Bu bulgular araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Her ne kadar performans görevleri başkasının yardımları alınarak sürdürülse de aslında performans görevlerinin kısmı de olsa öğrencileri, araştırmaya, düşünmeye ve keşfetmeye sevk ettiği sonucuna varılmıştır. Meydan ve Öztürk (2008); Orhan (2007); Semerci (2006) ve Erdal (2007) yaptıkları araştırma sonuçlarına göre ise sınıf öğretmenleri performans görevlerinin öğrencileri araştırmaya ve keşfetmeye yönelttiğini bildirmişlerdir. Yücel (2008) elde ettiği bulgularda kısmi düzeyde görevlerin öğrencileri araştırmaya yapmaya yönelttiği, teknolojileri kullanmayı öğrettiği ve probleme yönelik çözüm bulma yollarını öğrettiği sonucuna varmıştır.

Performans görevlerinin MEB'in genelgesinde belirtilen amaçlara uygun bir şekilde gerçekleşmediği görülmektedir. Coşkun ve diğerleri (2009)'nin araştırma bulgularına göre de, öğretmenlerin çoğu performans görevlerinin amacına uygun olarak gerçekleştirilemediğini belirtmişlerdir. Bunun nedenine bakıldığında ise programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin performans görevlerinin uygulanmasına ilişkin yeterli bilgilendirilmediklerini belirtmişlerdir. Yapılandırıcılık esasına dayalı olan bu uygulamanın çok kısa bir sürede hazırlanıp işe koşulmasının ve bu süreçte uygulayıcı konumundaki öğretmenlere yönelik seminer, kurs ve benzeri etkinliklerin yeterli bir şekilde verilmemiş olmasından kaynaklanıyor olabilir. Hâlbuki programda yapılan yeniliklerin yapılabilmesi için, öğretmenlerin uygulama ilkelerinin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum ve değerlere sahip olmaları son derece önem arz etmektedir. Yanpar (1997); Çakan (2004) ve Coşkun ve diğerleri, (2009)'nin araştırmasına katılan öğretmenler de performans görevleriyle ilgili yeterli bilgilendirilmediklerini ve hizmet içi eğitime gerek duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu sonuç araştırmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Öğretmenler genelde performans görevlerini gereksiz gördükleri ve performans görevlerini yasal zorunluluktan dolayı verdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Görüşlerin bu yönde yoğunlaşması, Yapılandırıcılık esasına dayalı olarak hazırlanan bu görevlerin çok kısa bir sürede hazırlanıp uygulamaya konulmasının ve bu kısa süreç içerisinde uygulayıcı durumdaki öğretmenlere yönelik seminer ve kursların yeterince verilmemiş olmasından kaynaklanmış olabilir. Bunun yanı sıra öğretmenler hızlı değişim sonucu ne yapacağını bilmediğinden, yeniliklerden korktukları için, uygulamalara yönelik seminer ve kurs verilenleri öğrense de anlatılanların doğruluğunu ve gerekliliğini kabul etse de, davranışçı yaklaşıma göre eğitim gördüğünden genellikle sınıfa döndüğünde öğrendiklerini uygulamak yerine eskiden beri yaptıklarına dönmektedir. Kendince de bu uygulamaları gereksiz görme eğilimi göstermektedirler. Değişime direnç gösteren bu yapı kendilerinin uygulamaya yönelik isteksizlikleri, öğrencilerin isteksizlikleri, bilgi ve deneyimin yetersizliği, öğretmen gelirleri ve kaynak yetersizlikleri gibi sorunlar, uygulamanın amacına uygun olarak yapılmasına engel teşkil eden nedenler olarak gösterilebilir. Arı (2010) da çalışmasında performans görevlerinin uygulanması sürecinde okulda yeterli kaynak olmamasından ya da öğrencilerin bilgi kaynaklarına ulaşamamalarından dolayı sorunlar yaşandığı sonucuna ulaşmıştır.

Performans görevlerini hazırlayan öğrencilerin bu görevleri neden yaptıklarını ve bu görevlerin kendilerine sağlayacağı yararları bilmemektedirler. Ayrıca öğrenciler performans görevleriyle diğer görevlerin arasında bir fark olmadığı kanısı taşıdıkları görülmektedir. Coşkun ve diğerleri (2009) 'nin araştırmasına göre ise de öğretmenler ve öğrenciler performans görevlerinin öğrencilere katkı sağladığı ve yararlı olduğu konusunda ortak görüş beyan etmişlerdir. Ay ve diğerleri (2008) araştırmasına göre de öğretmenler performans görevlerini, öğrencilere sağladığı katkılar bakımından yararlı ve önemli buldukları görülmektedir. Araştırmaların bu şekilde farklılık göstermesinde öğretmenlerin hızlı değişimler karşısında şaşkınlık ve bocalama yaşadıkları ama uygulamalara alıştıkça, nelerin yapılması gerektiği konusunda daha yeterli bilgiye sahip oldukça görüşlerin farklılaştığını söylemek mümkün olmaktadır.

Turkish Studies

Öğrenciler performans görevlerini hazırlarken herhangi bir çaba göstermeden yani internette hazır olarak performans görevlerini yaptıkları sonucuna ulaşmışlardır. Bunun nedeni ise öğrenciler görevlerin yapılış amacını bilmedikleri ve görevlere ilişkin yeterli rehberlik almadıkları söylenebilir. Daha önce yapılan bir çok araştırmada Belet ve Girmen (2007); Meydan ve Öztürk (2008); Ay ve diğer., (2008); Tüfekçioğlu ve Turgut, (2008); Coşkun ve diğer., (2009) performans görevlerinin internette hazır alındığı, görevlerin yapılması sürecinde internette büyük oranda yararlandıkları, hatta görevleri çoğunlukla internetteki görev sitelerinden aynen aldıklarını vurgulamışlardır. Milli Eğitim Bakanlığı (2009) da konuyla ilgili kendilerine gelen şikâyetler doğrultusunda, performans görevlerinin sürekli internette verilmemesi hususunda öğretmenleri uyardı. Belirtilen bu durumlar performans görevlerinin etkililiğini azaltmaktadır. Performans görevlerinin etkililiğinin azalmasının yanı sıra öğrenciler emek sarf etmeden görevleri hazır bir şekilde elde ettikleri için de üretken ve yaratıcı olamayan tüketici bireylerin yetiştirilmesine neden olabilmektedir.

İnternet kullanılarak performans görevlerinin yapılmasının istenmesi, öğrencileri denetlenemeyen internet salonlarına yönlendirmekte ve kendilerini birer internet bağımlısı olmasına neden olmaktadır. Gerek yapılan araştırmalar, gerek bakanlığın öğretmenlere yönelik yaptığı uyarılar, öğrencilerin kaynak olarak internete yönlendirilmelerinin meydana getirdiği problemleri göstermektedir. Bunun yanı sıra performans görevlerini internette hazırlama kolaylığı öğrencileri kütüphanelerden ve kitaplardan uzaklaştırdığı, kütüphanelerden istenilen performans görevleri, öğrencilerin kütüphanelere karşı ilgisini arttırdığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında öğrencilerin doğru kaynaklara yönlendirmenin doğru sonuçlara, yanlış kaynaklara yönlendirmenin yanlış sonuçlara götüreceği söylenebilir. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı programda öğrenci bilgi eksikliğini farkına vararak bu eksikliği ve merak ettiklerini nasıl gidereceği ve hangi kaynaklardan yararlanacağını öğretmen rehberliğinde kendi tespit eder. Öğrencilerin öğrenim hedeflerini ve gelecekteki ihtiyaçlarına uygun öğrenme kaynaklarını seçmeye yönlendirilmeleri kendilerine olan güvenini artırır ve bağımsız öğrenme becerisini kazandırarak daha fazla güdülenmelerini sağlar (Şişman, 1999). Bundan dolayı performans görevlerinin yapılmasında öğrencilerin kaynak olarak internete yönlendirilmelerinden çok kütüphanelere yönlendirilmeleri büyük önem arz etmektedir.

Araştırmanın bulgularına göre sınıflardaki öğrenci sayısının yüksek olması, performans görevi konusunda öğretmenin öğrenciyi amacına uygun bir şekilde yönlendirmesini ve toplanan ödevlerin gereğine uygun incelemesine imkân vermemektedir. Eğitim programlarının uygulanmasını zorlaştıran ve öğretimin niteliğini olumsuz etkileyen faktörlerden biri sınıfların kalabalık oluşudur. Sınıfların kalabalık olması öğretmenlerin yapılandırmacı yaklaşıma dayalı çağdaş uygulamaların gerçekleştirilmesinde önemli bir engel teşkil etmektedir (Acat ve Demir 2007; Coşkun ve diğ., 2009 Demir, 2015). Benzer şekilde Bol (2002); Janisch, Liu and Akrofi (2007) alternatif değerlendirme yöntemlerinin uygulanmasında en büyük engelin sınıfların kalabalık olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Performans görevlerinin öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak hazırlanmadığı sonucuna ulaşmıştır. Belet ve Girmen (2007)'in araştırmasına göre de performans görevlerinin konularının çeşitlilik göstermediği, sınıflarda tüm öğrencilere aynı performans görevlerinin verildiği, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulmadığı sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç yaptığımız araştırmayı doğrular nitelikte olduğu söylenebilir. Her ne kadar performans görevlerinin uygulanması için gerekli donanım olmasa da derse ilgi göstermeyen öğrencilerin ilgilerinin artırılması açısından performans görevleri büyük fayda getirmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımında öğrencilerin, geleneksel anlayışın aksine pasif değil aktif olmaları vurgusu yapılmaktadır. Özden (2005) araştırmasına göre yaptırılan etkinlikler sayesinde derste aktif olmayan öğrencilerin bile yaratıcılıklarını kullanarak derslere katılmaya başladıklarını

Turkish Studies

belirtmiştir. Gerek Özden'in araştırması gerek bizim çalışmamızda elde edilen bulgular performans görevlerinin kısmen de olsa yapılandırmacı anlayış doğrultusunda gerçekleştiği kanısına varılabilir.

Veliler, performans görevlerinin çocukları tarafından önemsenerek hazırlanmadığı düşüncesine sahip oldukları ve velilerin performans görevlerinin yapılış amacını bilmedikleri tespit edilmiştir. Klasik görevler yerine çağdaş görevler, yani sürecin de değerlendirildiği görevler verilmesinde velilerin bu tür uygulamalarla ilgili yeterli bilgi verilmemesi şüphesiz başarıyı ve eğitimin kalitesini düşüreceği gibi istenen amaçta ulaşmada da büyük bir engel teşkil edebilir. Programda MEB (2006) öğretmenlerin öğrencilerin görevlerine ve çalışmalarına nasıl yardımcı olacakları konusunda ailelere bilgi verilerek birlikte hazırlanan çalışma planının uygulanmasını sağlaması gerektiği belirtilmiştir.

Son olarak performans görevlerinin yapılmasına ilişkin veliler maddi yük getiren görevlerin verilmesini istemedikleri; kendilerinin yeterli bir sosyo-ekonomik düzeye sahip olmadıklarını ve bundan dolayı evlerinde internet olmamasından ötürü kısıtlı imkânlarla sahip olmalarının bir dezavantaj olduğunu vurgulamışlardır. Malatya'da yaşayan insanların sosyo-ekonomik düzeylerinin düşük olması, okullarda öğrenim görmekte olan öğrencilerin kayda değer kısmının devletten yardım almaları velilerin bu sıkıntılarını doğrular niteliktedir.

Araştırmada elde edilen sonuçların genellenebilirliği için performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlara yönelik farklı örneklem grupları üzerinde benzer araştırmalar yapılmalı ve bu örneklem grupları kendi aralarında karşılaştırmalar yapılarak sorunların çözümü için öneriler sunulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Acad, M. B. ve Demir, E. (2007). İlköğretim programlarındaki alternatif değerlendirme yöntemlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri, *I. Ulusal İlköğretim Kongresi, sözlü bildiri*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Arı, A. (2010). Öğretmenlere göre proje ve performans görevlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(34), 34-55.
- Ay, S., Karadağ, F., & Çengelci, T. (2008), "İlköğretim birinci basamakta gerçekleştirilen performans görevlerine ilişkin öğretmen görüşleri", *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildirileri, 2-4 Mayıs 2008*, Ankara: Nobel Yayınları.
- Balcı, A. (2006). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem teknik ve ilkeler*. Ankara: 72 TDFO Bilgisayar Yayıncılık.
- Başboğaoğlu, U., & Demir, M. (2011). İlköğretimde uygulanan performans görevlerinin etkililiğine ilişkin geliştirilen tutum ölçeğinin geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Pegem Eğitim ve Öğretim*, 1(2), 23-30.
- Belet, D., & Girmen, P. (2007), Türkçe dersinde kullanılan performans görevlerinin etkililiği, *16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül-2007*, Eskişehir.
- Bol, J. D. 2002. *The Use of alternative assessment in the physical education classroom*. Unpublished Master thesis, The Faculty of California State University, USA.

- Coşkun, E., Gelen, İ., & Kan, M. (2009). Türkçe derslerindeki performans görevleri konusunda öğretmen ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 22-55.
- Demir, M. (2010). *İlköğretim IV. ve V. sınıflarda uygulanan performans görevlerinin etkililiğinin öğretmen görüşleri bakımından değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Çakan, M. (2004). Öğretmenlerin ölçme-değerlendirme uygulamaları ve yeterlik düzeyleri: İlk ve ortaöğretim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(2), 99-114.
- Demir, M. (2015). *Türkiye ve ABD’de ilkokul 4. sınıf matematik dersi öğretim programında kullanılan alternatif değerlendirme yöntemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Dochy, F. (2001). A new assessment era: different needs, new challenges. *Learning and Instruction*, 10(1), 11-20.
- Elharrar, Y. (2006). *Teacher assessment practices and perceptions: the use of alternative assessments within the quebec educational reform*, Unpublished Dissertation, Université Du Quebec A Montreal, Montreal, Canada.
- Elliott, N. S., & Roach, T. A. (2007). Alternate assessments of students with significant disabilities: alternative approaches. common technical challenges. *Applied Measurement in Education*, 20(3), 301-333.
- Erdal, H. (2007). *2005 İlköğretim matematik programı ölçme değerlendirme kısmının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Fourie, I., & Van Niekerk, D. (2001). Follow-up on the portfolio assessment a module in research information skills: an analysis of its value. *Education for Information*, 19(2), 107-126.
- Janisch, C., Liu, X., & Akrofi, A. (2007). Implementing alternative assessment: opportunities and obstacles. *The Educational Forum*, 71: 221-230.
- Lopez-Pastor, V. M., Kirk, D., Lorente-Catalan, E., MacPhail, A., & Macdonald, D. (2013). Alternative assessment in physical education: a review of international literature. *Sport, Education and Society*, 18(1), 57-76.
- MEB, (2005). *İlköğretim Fen ve teknoloji dersi (4-5. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı, Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.
- MEB. (2006). Milli eğitim istatistikleri örgün eğitim. Web: http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_organ_egitim_2006_2007.pdf adresinden May 25, 2016’da alınmıştır.
- MEB, (2009), “Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Program Geliştirme Dairesi”, http://ttkb.meb.gov.tr/programlar/prog_giris/prog_giris_1.html, Erişim adresinden Haziran 14, 2016’da alınmıştır.
- Meydan, A., & Öztürk, Ç. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretiminde uygulanan ölçme-değerlendirme yaklaşımına ilişkin görüşleri*. VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildirileri, 2-4 Mayıs, Ankara.

- Moriarty, H. J. (1995). *Are alternative assessments in mathematics a contradiction or an enhancement of traditional grading policies?*, Unpublished Master Thesis, Caldwell College Of New Jersey, New Jersey, United States.
- NCTM (1995). *Assessment standards for school mathematics*, reston, VA: NCTM.
- Orhan, A. T. (2007). *Fen eğitiminde alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin ilköğretim öğretmen adayı, öğretmen ve öğrenci boyutu dikkate alınarak incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Perkins, D. (1999). *The many faces of constructivism*”, *Educational Leadership*. 3(57), 6–11.
- Shepard, L. A. (2000). The role of assessment in a learning culture. *Educational Research*,29(7), 4-14.
- Şişman, M. (1999). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Tüfekçioğlu, N., & Turgut, S. (2008). Yenilenen ilköğretim programı çerçevesinde değişen ölçme değerlendirme uygulamalarına sınıf öğretmenlerinin bakış açıları ve karşılaştıkları zorluklar. *VII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildirileri*, 2-4 Mayıs 2008, Ankara: Nobel Yayınları.
- Yanpar, Ş. T. (1997). İlköğretimde sosyal bilgiler öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22(231), 41-43.
- Yücel, A. (2008). *İlköğretimde 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Verilen Performans Görevleri Hakkında Öğretmen-Veli-Öğrenci Görüşleri (Konya Örneği)* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

- Demir, M. & Başboğaoğlu, U. (2016). “İlköğretim IV. ve V. Sınıflarda Kullanılan Performans Görevlerinin Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi / Investigation of Teacher Perceptions Regarding Problems Encountered in Implementation of Performance Task Used in Elementary 4th and 5th Grade”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, Volume 11/9 Spring 2016, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9740>, p. 227-246.